

ZAKON O NACIONALNOM PARKU „DRINA“

Član 1.

Ovim zakonom uređuju se granice, zone i režimi zaštite, pitanja upravljanja, zaštite i razvoja Nacionalnog parka „Drina“ (u daljem tekstu: Nacionalni park).

Član 2.

Nacionalni park je područje izuzetnih prirodnih vrijednosti, koje čini klisurasto-kanjonska dolina rijeke Drine kao jedna od najznačajnijih riječnih dolina Republike Srpske, sa brojnim staništima endemičnih i reliktnih biljnih vrsta, te izuzetnim diverzitetom flore i faune, koje je namijenjeno očuvanju postojećih prirodnih vrijednosti i resursa, ukupne pejzažne, geološke i biološke raznovrsnosti, kao i zadovoljenju naučnih, obrazovnih, duhovnih, estetskih, kulturnih, turističkih, zdravstveno-rekreativnih potreba i ostalih aktivnosti u skladu sa načelima zaštite prirode i održivog razvoja.

Član 3.

Na pitanja od značaja za zaštitu, razvoj, unapređivanje, upravljanje, finansiranje, kaznene odredbe i održivo korišćenje Nacionalnog parka koja nisu uređena ovim zakonom primjenjuju se posebni propisi kojim se uređuju pitanja nacionalnih parkova, zaštite prirode i drugi zakoni i podzakonski akti kojima se reguliše ova oblast.

Član 4.

(1) Nacionalni park prostire se na području opštine Srebrenica u ukupnoj površini od 6.315,32 hektara.

(2) Opis spoljne granice Nacionalnog parka:

Početna tačka opisa granice obuhvata Nacionalnog parka je u tromeđi opština Srebrenica, Višegrad i Rogatica (tačka A).

Granica ide ka sjeveroistoku do tromeđe opština Srebrenica, Višegrad i Bajine Bašte u Srbiji (tačka B).

Od tačke A do tačke B, granica ide jezerom Perućac, odnosno granicom između opština Srebrenica i Višegrad. Od tromeđe opština Srebrenica, Višegrad i Bajine Bašte u Srbiji (tačka B), granica ide do krune brane Perućac (tačka V).

Od tačke B do tačke V, granica ide jezerom Perućac, odnosno granicom između Bosne i Hercegovine i Srbije. Od krune brane Perućac (tačka V) granica nastavlja do tačke spajanja k. o. Sulice i k. o. Osatica (tačka G).

Od tačke V do tačke G, granica prati lokalni put uz jezero Perućac, od brane u pravcu sjeverozapada. Od tačke spajanja k. o. Sulice i k. o. Osatica (tačka G) granica ide do tromeđe k. o. Sulice, k. o. Osatica i k. o. Beširevići (tačka D).

Od tačke G do tačke D, granica prati granicu između k. o. Sulice i k. o. Osatica. Od tromeđe k. o. Sulice, k. o. Osatica i k. o. Beširevići (tačka D) granica ide do tromeđe k. o. Osatica, k. o. Beširevići i k. o. Međe (tačka Đ).

Od tačke D do tačke Đ, granica ide granicom između k. o. Osatica i k. o. Beširevići. Od tromeđe k. o. Osatica, k. o. Beširevići i k. o. Međe (tačka Đ) granica ide do tromeđe k. o. Osatica i k. o. Međe (tačka E).

Od tačke Đ do tačke E, granica ide granicom između k. o. Osatica i k. o. Međe. Od tačke ukrštanja k. o. Osatica i k. o. Međe (tačka E) granica ide do tačke ukrštanja k. o. Međe i k. o. Urisići (tačka Ž).

Od tačke E do tačke Ž, granica ide unutar k. o. Međe, lokalnim putem koji spaja sela Grujići, Međe i Karno. Od tačke ukrštanja k. o. Međe i k. o. Urisići (tačka Ž) granica ide do tačke ukrštanja k. o. Međe i k. o. Urisići (tačka Z).

Od tačke Ž do tačke Z, granica prati granicu između k. o. Međe i k. o. Urisići u pravcu sjeverozapada. Od tačke ukrštanja k. o. Međe i k. o. Urisići (tačka Z) granica ide do tačke ukrštanja k. o. Urisići i k. o. Radoševići (tačka I).

Od tačke Z do tačke I, granica ide unutar k. o. Urisići, od Karanskog potoka šumskim putem u pravcu zapada, do tačke ukrštanja sa potokom Mujica kod Pustanovića. Od tačke ukrštanja k. o. Urisići i k. o. Radoševići (tačka I) granica ide do tačke ukrštanja k. o. Urisići i k. o. Radoševići (tačka J).

Od tačke I do tačke J, granica ide granicom između k. o. Urisići i k. o. Radoševići u pravcu zapada. Od tačke ukrštanja k. o. Urisići i k. o. Radoševići (tačka J) granica ide do tačke ukrštanja k. o. Radoševići i k. o. Podravanje (tačka K).

Od tačke J do tačke K, granica ide unutar k. o. Radoševići prateći potok Popovac u pravcu zapada do Markovića. Granica nastavlja da ide u pravcu zapada do kote Borovac (1.053 m), a potom se spušta na jug do lokalnog puta u Ljeskoviku. Granica prati lokalni put u pravcu sjeverozapada u dužini od oko kilometar i zatim skreće ka jugoistoku prema koti Crnušika (1.167 m). Granica zatim ide u pravcu zapada i sjeverozapada do izvorišta Bijele vode, a onda se penje u pravcu jugozapada do kote 1.238 m nadmorske visine u Ljutici. Granica zatim ide vrhom platoa Sušica u pravcu sjeverozapada, prvo do kote 1.238 m u Ljutici, a potom do Žeđi. Od tačke ukrštanja k. o. Radoševići i k. o. Podravanje (tačka K) granica ide do tačke ukrštanja k. o. Radoševići i k. o. Podravanje (tačka L).

Od tačke K do tačke L, granica ide granicom između k. o. Radoševići i k. o. Podravanje u pravcu zapada. Od tačke ukrštanja k. o. Radoševići i k. o. Podravanje (tačka L) granica ide do tromeđe k. o. Luka–Srebrenica, k. o. Podravanje–Srebrenica i k. o. Rupovo brdo – Milići (tačka Lj).

Od tačke L do tačke Lj, granica ide u pravcu zapada i sjeverozapada vrhom platoa Sušica, do kota 1.104 m i 1.125 m u Pogledalima, zatim dalje do kote 1.072 m nadmorske visine. Granica zatim prati šumski put vrhom Sušice, prolazeći kroz Grabike, potom se penje do kote Homarić (1.139 m nadmorske visine), a nakon toga spušta u predjelu Strmca. Od tromeđe k. o. Luka–Srebrenica, k. o. Podravanje–Srebrenica i k. o. Rupovo brdo – Milići (tačka Lj) granica ide do tačke ukrštanja opštine Srebrenica i opštine Rogatica (tačka M).

Od tačke Lj do tačke M, granica ide u pravcu juga prateći lokalni put za selo Luka do tačke u blizini Lučice. Zatim granica ide do kote 1.042 m u predjelu Karčev laz i izlazi na Borovačku ravan i kotu Borovac (1.022 m). Prolazi kroz Krušev Do i Surdul i izlazi na kotu Hum (1.026 m nadmorske visine). Dalje ide vrhom klisure potoka Banjevi, zatim skreće u pravcu zapada i sjeverozapada do kote Crven (904 m) i potom ide vrhom klisure Drina u pravcu jugozapada.

Od tačke ukrštanja opštine Srebrenica i opštine Rogatica (tačka M) granica ide do početne tačke opisa granice, tromeđe opština Srebrenica, Višegrad i Rogatica (tačka A). Od tačke M do tačke A, gdje je opis i počeo, granica se spušta u pravcu jugoistoka granicom između k. o. Luka (Srebrenica) i k. o. Žepa (Rogatica).

(3) Granice Nacionalnog parka prikazane su na topografskoj karti u razmjeri 1 : 25.000, koja se čuva u ministarstvu nadležnom za zaštitu životne sredine, Republičkom zavodu za zaštitu kulturno-istorijskog i prirodnog nasljeđa Republike Srpske (u daljem tekstu: Zavod) i Nacionalnom parku.

Član 5.

(1) Na području Nacionalnog parka utvrđuju se zone u kojima se sprovode režimi zaštite Ib, II i III stepena, zavisno od stepena očuvanosti prirodnih vrijednosti.

(2) Granice zona iz stava 1. ovog člana prikazane su na topografskoj karti u razmjeri 1 : 25.000, koja se čuva u ministarstvu nadležnom za zaštitu životne sredine, Zavodu i Nacionalnom parku.

Član 6.

(1) Režim zaštite Ib stepena (u daljem tekstu: zaštita Ib stepena) sprovodi se na dijelu Nacionalnog parka koji se odlikuje izvornim, neizmijenjenim ili malo izmijenjenim ekosistemima izuzetnog naučnog i praktičnog značaja.

(2) Granica zone u kojoj se sprovodi zaštita Ib stepena ide graničnom linijom šumskih odjela 59a, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74 i 75 privredne jedinice Luka–Klotjevac i obuhvata te odjele u cijelosti.

(3) Površina zone iz stava 2. ovog člana je 860,93 hektara.

Član 7.

U zoni u kojoj se sprovodi zaštita Ib stepena obezbjeđuje se stroga zaštita uz mogućnost upravljanja populacijama, kojom se omogućava spontano odvijanje prirodne sukcesije i drugih ekoloških procesa, očuvanje staništa, životnih zajednica i populacija biljaka i životinja u uslovima divljine, sa neznatnim uticajem i prisustvom čovjeka, izuzev u svrhu naučnih istraživanja i kontrolisane edukacije.

Član 8.

U zoni u kojoj se sprovodi zaštita Ib stepena zabranjuje se:

- 1) sječa ili uništavanje drveća, žbunja i ostale vegetacije,
- 2) lov divljači, osim sanitarnog i uzgojnog odstrela,
- 3) nekontrolisan ulazak,
- 4) korišćenje i uništavanje jedinki biljaka, gljiva i njihovih razvojnih oblika branjem, sakupljanjem, sječenjem ili iskopavanjem i čupanjem iz korijena, u svim fazama biološkog ciklusa,
- 5) unošenje alohtonih vrsta biljaka, životinja i gljiva,
- 6) gradnja objekata i infrastrukture, kao i izvođenje drugih radova kojima se zagađuje zemljište ili vazduh i pogoršava kvalitet voda,
- 7) deponovanje svih vrsta otpada,
- 8) upotreba zaštitnih bioloških sredstava, osim u slučaju suzbijanja karantinskih ili regulisanih nekarantinskih štetnih organizama u skladu sa posebnim propisom,
- 9) gradnja puteva,
- 10) eksploatacija mineralnih sirovina,
- 11) promjena namjene zemljišta i promjena vodnog režima,
- 12) paljenje vatre i
- 13) obavljanje djelatnosti i preduzimanje drugih radnji kojima se uništava priroda, odnosno ugrožavaju staništa.

Član 9.

U zoni u kojoj se sprovodi zaštita Ib stepena dozvoljava se:

- 1) kontrola, praćenje i upravljanje populacijama biljnih i životinjskih vrsta,
- 2) naučna istraživanja uz pribavljanje saglasnosti upravljača Nacionalnog parka i stručnog mišljenja Zavoda,
- 3) prezentacija i popularizacija prirodnih vrijednosti,
- 4) obilježavanje granica i postavljanje tabli i
- 5) preduzimanje mjera i aktivnosti usmjerenih ka očuvanju i unapređivanju postojećeg stanja ekosistema.

Član 10.

(1) Režim zaštite II stepena (u daljem tekstu: zaštita II stepena) sprovodi se na dijelu Nacionalnog parka koji se odlikuje djelimično izmijenjenim ekosistemima velikog naučnog i praktičnog značaja.

(2) Granica zone u kojoj se sprovodi zaštita II stepena, na zapadnom dijelu Nacionalnog parka, ide od mosta na Crnom potoku graničnom linijom šumskih odjela i odsjeka 60a, 59b, 58a, 53, 52, 48, 47,46, 44, 43, 42, 41, 40, 39, 38, 35, 34, 2, 1 do krajnje tačke na jugozapadu Nacionalnog parka, a zatim ide zapadnom granicom Nacionalnog parka do početne tačke, a na istočnom dijelu Nacionalnog parka granica ide graničnom linijom šumskih odsjeka 107 i 109, te ih obuhvata u cijelosti.

(3) Iz obuhvata zone iz stava 2. ovog člana izuzeta je površina sela Luka, u kojoj se sprovodi zaštita III stepena.

(4) Površina zone iz stava 2. ovog člana je 2.440,35 hektara.

Član 11.

U zoni u kojoj se sprovodi zaštita II stepena obezbjeđuje se zaštita kojom se omogućava ograničeno i kontrolisano korišćenje prirodnih bogatstava i kulturnog nasljeđa, dok se aktivnosti u prostoru mogu obavljati u mjeri koja omogućava unapređivanje stanja i predstavljanja Nacionalnog parka, bez posljedica po njegove primarne vrijednosti.

Član 12.

U zoni u kojoj se sprovodi zaštita II stepena zabranjuje se:

- 1) unošenje divljih alohtonih vrsta biljaka, životinja i gljiva,
- 2) lov divljači, osim sanitarnog i uzgojnog odstrela,
- 3) nekontrolisana primjena hemijskih sredstava i materija koje mogu prouzrokovati zagađenje zemljišta i voda,
- 4) eksploatacija mineralnih sirovina,
- 5) deponovanje svih vrsta otpada,
- 6) upotreba zaštitnih bioloških sredstava, osim u slučaju suzbijanja karantinskih ili regulisanih nekarantinskih štetnih organizama u skladu sa posebnim propisom,
- 7) promjena namjene zemljišta i promjena vodnog režima,
- 8) nekontrolisano paljenje vatre i
- 9) obavljanje djelatnosti i preduzimanje drugih radnji kojima se uništava priroda, odnosno ugrožavaju staništa.

Član 13.

U zoni u kojoj se sprovodi zaštita II stepena dozvoljava se:

- 1) upravljanje i gazdovanje šumama i šumskim zemljištem u skladu sa posebnom šumskoprivrednom osnovom i šumskoprivrednom osnovom za šume u privatnoj svojini, u skladu sa posebnim propisom,
- 2) uređivanje poljoprivrednih površina i uređenje pristupnih puteva do tih površina radi obavljanja poljoprivredne djelatnosti,
- 3) rekonstrukcija i gradnja stambenih i pomoćnih objekata u okviru domaćinstava, u skladu sa dokumentima prostornog uređenja,
- 4) gradnja puteva u skladu sa prostorno-planskom dokumentacijom,
- 5) naučna istraživanja uz pribavljanje saglasnosti upravljača Nacionalnog parka i stručnog mišljenja Zavoda,
- 6) obrazovni rad, prezentacija i popularizacija prirodnih i kulturnih vrijednosti,
- 7) obilježavanje zaštićenog područja,
- 8) obilježavanje pješačkih staza, putokaza i sadržaja za odmor, minimalno uređenje i infrastrukturno opremanje prostora za potrebe turizma i rekreacije, bez negativnih uticaja na prirodne vrijednosti i staništa vrsta,
- 9) primjena mjera njege u gazdovanju šumama kojima se osigurava poboljšanje stanja i očuvanje stabilnosti šumskih ekosistema,
- 10) kontrolisano sakupljanje ljekovitog i aromatičnog bilja, gljiva, šumskih i drugih plodova,
- 11) obnavljanje i održavanje šumske putne mreže,
- 12) praćenje stanja zaštićenog područja prikupljanjem, obrađivanjem i objedinjavanjem podataka o stanju prirode,
- 13) sprovođenje vaspitno-obrazovnih i rekreativnih aktivnosti,
- 14) inventarizacija flore, faune i ostalih prirodnih resursa,
- 15) organizovano i individualno posjećivanje i rekreacija i
- 16) tradicionalno korišćenje prostora od strane lokalnog stanovništva (obavljanje djelatnosti stočarstva, ratarstva, voćarstva i drugo) i
- 17) održivo korišćenje, razvoj i unapređivanje seoskih domaćinstava.

Član 14.

(1) Režim zaštite III stepena (u daljem tekstu: zaštita III stepena) sprovodi se na dijelu Nacionalnog parka koji se odlikuje djelimično izmijenjenim ili izmijenjenim ekosistemima od naučnog i praktičnog značaja.

(2) Zona u kojoj se sprovodi zaštita III stepena obuhvata površinu koja nije obuhvaćena zaštitom I i II stepena.

(3) Površina zone iz stava 2. ovog člana je 3.014,03 hektara.

Član 15.

(1) U zoni u kojoj se sprovodi zaštita III stepena obezbjeđuje se zaštita kojom se omogućava selektivno i ograničeno korišćenje prirodnih bogatstava i dozvoljavaju kontrolisane intervencije i aktivnosti u prostoru, ukoliko su usklađene sa ciljevima upravljanja Nacionalnog parka ili su u skladu sa naslijeđenim tradicionalnim oblicima obavljanja privrednih djelatnosti i stanovanja, uključujući i turističku izgradnju.

(2) U zoni iz stava 1. ovog člana, pored dozvoljenih aktivnosti propisanih čl. 9. i 13. ovog zakona, dozvoljava se i:

- 1) rekonstrukcija i gradnja u skladu sa dokumentima prostornog uređenja,
- 2) upravljačke intervencije u cilju restauracije, revitalizacije i ukupnog unapređivanja prirodnog dobra,
- 3) održivo korišćenje, razvoj i unapređivanje seoskih domaćinstava,
- 4) uređenje objekata kulturno-istorijskog nasljeđa i tradicionalnog graditeljstva i
- 5) razvoj infrastrukture usklađene sa vrijednostima, potencijalima i kapacitetima zaštićenog prostora namijenjene razvoju ekološkog, ruralnog, zdravstvenog, sportsko-rekreativnog vida i ostalih vidova turizma u skladu sa principima održivog razvoja.

Član 16.

Na području Nacionalnog parka sprovode se mjere zaštite i razvoja u skladu sa ovim zakonom i čl. 9, 10. i 11. Zakona o nacionalnim parkovima.

Član 17.

Za područje Nacionalnog parka izrađuje se prostorni plan područja posebne namjene u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast uređenja prostora i građenja, kao i posebnim propisima kojim se uređuje oblast zaštite prirode, pitanja nacionalnih parkova i drugim propisima iz posebnih oblasti kojima se uređuju pitanja zaštite životne sredine.

Član 18.

(1) Za upravljanje Nacionalnim parkom osniva se Javna ustanova Nacionalni park „Drina“ Srebrenica (u daljem tekstu: JUNP „Drina“).

(2) Poslove upravljanja, zaštite i razvoja, JUNP „Drina“ obavljaće u skladu sa aktom o osnivanju iz stava 3. ovog člana, ovim zakonom, zakonom kojim se uređuju pitanja nacionalnih parkova, zakonom kojim se uređuje oblast zaštite prirode i podzakonskim aktima donesenim na osnovu ovih zakona.

(3) Odluku o osnivanju JUNP „Drina“ donosi Vlada Republike Srpske u skladu sa zakonom kojim se uređuje sistem javnih službi u Republici Srpskoj.

Član 19.

(1) Upravljanje, zaštita i razvoj Nacionalnog parka sprovode se na osnovu Plana upravljanja nacionalnim parkom (u daljem tekstu: Plan upravljanja), koji donosi Vlada Republike Srpske, na prijedlog ministarstva nadležnog za zaštitu životne sredine.

(2) Do donošenja Plana upravljanja iz stava 1. ovog člana, zaštita i razvoj Nacionalnog parka sprovodi se na osnovu Programa za sprovođenje mjera upravljanja (u daljem tekstu: Program), koji donosi JUNP „Drina“, uz prethodno pribavljeno mišljenje Zavoda i saglasnost ministarstva nadležnog za zaštitu životne sredine.

(3) Plan upravljanja i Program donose se u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita prirode.

Član 20.

(1) Sredstva za finansiranje Nacionalnog parka, u skladu sa zakonom kojim se uređuju nacionalni parkovi, obezbjeđuju se iz:

- 1) budžeta Republike Srpske i
- 2) vlastitih prihoda.

(2) Sredstva za finansiranje poslova zaštite i razvoja Nacionalnog parka mogu se obezbijediti i:

- 1) iz budžeta jedinice lokalne samouprave na čijoj se teritoriji nalazi Nacionalni park,
- 2) iz sredstava Fonda za zaštitu životne sredine i energetske efikasnost Republike Srpske,
- 3) udruživanjem sredstava preduzeća, ustanova i drugih pravnih i fizičkih lica,
- 4) finansiranjem posebnih projekata,
- 5) od donacija, kredita i zajmova i
- 6) iz drugih izvora u skladu sa zakonom.

Član 21.

(1) Nadzor nad primjenom odredaba ovog zakona vrši ministarstvo nadležno za zaštitu životne sredine.

(2) Inspeksijski nadzor nad poštovanjem ovog zakona i propisa i drugih akata donesenih za njegovo sprovođenje vrši Republička uprava za inspeksijske poslove i jedinica lokalne samouprave posredstvom nadležnih inspektora u skladu sa ovlašćenjima propisanim zakonom kojim se uređuju pitanja inspeksijskog nadzora, pitanja nacionalnih parkova, oblast zaštite prirode i drugim propisima kojima se uređuju pojedine oblasti.

Član 22.

Do osnivanja JUNP „Drina“, poslove upravljanja i gazdovanja šumom i šumskim zemljištem na području Nacionalnog parka obavljaće Javno preduzeće šumarstva „Šume Republike Srpske“ a. d, Šumsko gazdinstvo „Drina“ Srebrenica, u skladu sa ovim zakonom i posebnim propisima.

Član 23.

(1) Pravo svojine fizičkih i pravnih lica na nepokretnostima koje se nalaze u obuhvatu Nacionalnog parka, stupanjem na snagu ovog zakona ostaje nepromijenjeno.

Član 24.

(1) Vlada će u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti odluku iz člana 18. stav 3. ovog zakona.

(2) Vlada će najkasnije u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu odluke iz stava 1. ovog člana donijeti Plan upravljanja iz člana 19. stav 1. ovog zakona.

(3) JUNP „Drina“ će najkasnije u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu odluke iz stava 1. ovog člana donijeti program iz člana 19. stav 2. ovog zakona.

Član 25.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srpske“.

Broj: 02/1-021-644/17
Datum: 15. jun 2017. godine

PREDSJEDNIK
NARODNE SKUPŠTINE

Nedeljko Čubrilović